

Kære Ligestillingsudvalg

Jeg skriver i dag til jer, da jeg for nylig blev gjort opmærksom på udtalelser som tidligere Ligestillingsminister Marie Bjerre fremlagde i sin kronik ”Ibi-Pippi har fået mine øjne op for, hvor problematisk juridisk kønsskifte er”, der blev publiceret d. 14. august 2024 i Jyllands-Posten. I blandt de mange meningsfyldte udtalelser som daværende Ligestillingsminister Marie Bjerre fremlægger i sin kronik, finder jeg specielt én udtalelse problematisk. Nemlig når hun skriver: ”Derfor er der også grænser for, hvilke rettigheder transkvinder og transmænd skal have”¹.

I sin udtalelse her siger den tidligere Ligestillingsminister med andre ord, at ligestilling ikke skal gælde for alle. Lige rettigheder og lige muligheder bør ifølge hendes optik kun være tilgængelige for ciskønnede. Når jeg læser hendes synspunkter, frygter jeg en introduktion af lovforslag, der retfærdiggør diskrimination, og dermed gør transpersoner til andenrangsborgere. Det kan måske godt lyde som en overreaktion, men når man tager det globale politiske landskab i betragtning, så er min frygt berettiget.

Den retorik som tidligere Ligestillingsminister, Marie Bjerre, bruger til at retfærdiggøre sine synspunkter har meget til fælles med den retorik, der anvendes i USA til at fratage transpersoner retten til ikke at blive diskrimineret, adgang til hormonbehandling, sågar adgangen til at bruge offentlige toiletter uden frygt for et retsligt efterspil.

Først, er der det centrale argument som Danmarks tidligere Ligestillingsminister fremlægger, nemlig at ”det er et faktum, at der er to biologiske køn, uanset hvad man føler, man er, eller hvilken kønsidentitet man har.” Hvorvidt man er enig med dette udsagn eller ej er irrelevant. Problemet ligger i, hvordan prominente Republikanere som Marjorie Taylor Greene, Ron DeSantis og Donald Trump bruger dette argument til at retfærdiggøre diskrimination mod transpersoner²³.

Når Ligestillingsministeren i sin kronik skriver: ”Jeg er helt og aldeles tilhænger af, at alle mennesker kan leve deres liv, som de vil [...]” og ”Hvis flertallet pludselig skal indrette sig efter

¹ Marie Bjerre, ”Ibi-Pippi har fået mine øjne op for, hvor problematisk juridisk kønsskifte er”, Jyllands-Posten, 14/08/2024, [<https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE17337761/ibipippi-har-faaet-mine-oejne-op-for-hvor-problematisk-juridisk-koensskifte-er/>]

² Katelyn Burns, ”The MAGA right sent an unmistakable message to trans people at this year’s RNC”, MSNBC, 20/07/2024, [<https://www.msnbc.com/opinion/msnbc-opinion/donald-trump-mtg-rnc-sent-message-trans-people-year-rcna162422>]

³ Alex Seitz-Wald; Jo Yurcaba, ”Trump vows to ‘stop’ gender-affirming care for minors if re-elected president”, NBC NEWS, 31/01/2023, [<https://www.nbcnews.com/politics/2024-election/trump-vows-stop-gender-affirming-care-minors-re-elected-president-rcna68461>]

mindretallet, er jeg alvorligt bange for, at ligestillingskampen løber af sporet”, så lyder dette særdeles tæt på hvad Floridas republikanske guvernør, Ron DeSantis, har sagt om transpersoner: "I would respect everybody, but what I wouldn't do is turn society upside down to be able to accommodate [what] is a very, very small percentage of the population,"⁴

En guvernør, der på trods af denne udtalelse har indført adskillige problematiske lovforslag. Heriblandt det dybt kontroversielle ”Don’t Say Gay” lovforslag, der forbyder alle LGBTQ+-relaterede emner at blive nævnt i statsfinansierede skoler, og tvinger disse til at ”oute” LGBTQ+ elever til deres forældre⁵. Derudover, en introduktion af et komplet forbud mod al medicinsk hormonbehandling for transpersoner under 18 år, hvilket inkluderer reversible pubertetsblokkere og samtidig besværliggør adgangen til hormonbehandling for alle over 18, og ikke mindst sigter læger for ”child abuse”, hvis de udskriver recepter til transpersoner under 18⁶. Der er desuden indført en lov, der giver staten mulighed for at overtage forældremyndigheden fra forældre med transkønnede børn, hvis barnet modtager enten pubertetsblokkere eller hormonbehandling, hvilket staten klassificerer som ”child abuse” og ”physical harm”⁷. I sidder måske nu og tænker ”det er jo kun én stat i USA”. Men når den nuværende republikanske præsidentkandidat Donald Trump udtaler, at han vil indføre en national lov, der kun anerkender to køn, blandt andre valgløftet, så er eksemplerne berettiget⁸.

Når jeg nævner alle de her eksempler, er det for at informere Ligestillingsudvalget om, hvad den retorik, som den tidligere Ligestillingsminister bruger, har ført til i udlandet, i håb om, at lignende aldrig vinder fodfæste herhjemme. I så fald, vil Danmark være et helt andet land end det jeg er født og opvokset i, og et helt andet end det jeg elsker. Disse eksempler, er naturligvis ikke startpunktet, men en kulmination af en lang række restriktioner, der er født af den samme retorik.

En retorik, der eksempelvis har medført forbud mod transkvinders deltagelse i kvindesport. Når vores tidligere Ligestillingsminister skriver: ”Internationalt hører vi historier om sportsudøvere, [...] der er biologiske mænd, men har skiftet køn og derfor konkurrerer mod kvinder.”, så misrepræsenterer hun sandheden. Hun får det til at lyde som om det er folk som

⁴ Will McDuffie, ”DeSantis talks Trump, trans issues and ‘what wokeness is’”, abc News, 19/07/2023, [<https://abcnews.go.com/Politics/desantis-talks-trump-trans-issues-wokeness/story?id=101409112>]

⁵ Meredith Johnson, The Dangerous Consequences of Florida’s “Don’t Say Gay” Bill on LGBTQ+ Youth in Florida”, The Georgetown Journal of Gender and the Law, [<https://www.law.georgetown.edu/gender-journal/wp-content/uploads/sites/20/2022/04/The-Dangerous-Consequences-of-FLs-Bill-on-LGBTQ-Youth-M.-Johnson.pdf>]

⁶ Daniel Trotta, ”DeSantis signs Florida ban on transgender treatment for minors”, Reuters, 18/05/2023, [<https://www.reuters.com/world/us/desantis-signs-florida-ban-gender-affirming-treatment-transgender-minors-2023-05-17/>]

⁷ Tori Otten, ”Ron Desantis Signs Law Allowing Trans Kids to Be Taken From Their Families”, The New Republic, 17/05/2023, [<https://newrepublic.com/post/172748/ron-desantis-signs-law-allowing-trans-kids-taken-families>]

⁸ Alex Seitz-Wald; Jo Yurcaba, “Trump vows to ‘stop’ gender-affirming care for minors if re-elected president”, NBC NEWS, 31/01/2023, [<https://www.nbcnews.com/politics/2024-election/trump-vows-stop-gender-affirming-care-minors-re-elected-president-rcna68461>]

Ibi-Pippi, der udelukkende har foretaget juridisk kønsskifte, der konkurrerer mod kvinder. Om hun gør dette bevidst eller af uvidenhed skal jeg ikke være dommer over. Jeg kan dog sige, at jeg ikke mener man som politiker burde udtale sig så holdningspræget om et emne, man er uvidende på. Der findes i forvejen allerede reguleringer, der bestemmer, hvornår en transkvinde må deltage i elitesport. Den Internationale Olympiske Komité (IOC) indførte i november 2015 en guideline for de kriterier transkvinder skal opfylde for at må deltage i kvindekategorien. Dette inkluderer dokumentation, der beviser et testosteron niveau, der ligger under 10 nmol/L i mindst 12 måneder før den første konkurrence og under alle efterfølgende konkurrencer⁹. Kravet gælder for såvel trans- og ciskønnede kvinder. Her er dog ikke tale om et særligt restriktivt kriterie, da omtrent 95% af ciskønnede kvinder har et testosteron niveau, der ligger under 2 nmol/L¹⁰. Til sammenligning så viser en undersøgelse af 249 transkønnede kvinder, at 94% af disse havde et testosteron niveau på under 2 nmol/L¹¹. Sagt med andre ord, så er der ingen statistisk forskel mellem cis- og transkvinders testosteron niveau. I et nyligt studie offentliggjort d. 10. april 2024, og finansieret af IOC, sammenlignes transkvinders- og transmænds sportslige ydeevne med deres ciskønnede modparter. Resultaterne heraf viser, at transkvinder har et højere gennemsnitligt grebsstyrke end cis kvinder, men også at transkvinder har lavere relativ springhøjde end cis kvinder, og samtidig har værre kardiovaskulær fitness end sin ciskønnede modpart¹². Der er ikke noget videnskabeligt grundlag for, at transkvinder systematisk udkonkurrerer cis kvinder. Hvilket også stemmer overens med IOCs nye retningslinjer fra 2022 og frem, der fjerner det tidligere kriterie for testosteron niveau, og giver de individuelle sportsorganisationer ansvaret for at udarbejde deltagelseskriterier ud fra IOCs framework for at forhindre uforholdsmæssige fordele¹³.

Så når Marie Bjerre i sin kronik bringer OL-kontroversen på banen og skriver ”Ulige konkurrenceforhold er langt ude og en potentiel bombe under kvinde-elitesporten”, så siger hun indirekte at hun ved mere om, hvornår der er uforholdsmæssige fordele, end den

⁹ International Olympic Committee, ”IOC Consensus Meeting on Sex Reassignment and Hyperandrogenism”, November 2015, [https://stillmed.olympic.org/Documents/Commissions_PDFfiles/Medical_commission/2015-11_ioc_consensus_meeting_on_sex_reassignment_and_hyperandrogenism-en.pdf]

¹⁰ David J Handelsman; Angelica L Hirschberg; Stephane Bermon, ”Circulating Testosterone as the Hormonal Basis of Sex Differences in Athletic Performance”, Oxford Academic Endocrine Society, 13/07/2018, [<https://academic.oup.com/edrv/article/39/5/803/5052770?login=false>]

¹¹ Miranda Scharff; Chantal Maria Wiepjes; Maartje Klaver; Thomas Schreiner; Guy T’Sjoen; Martin den Heijer, ”Change in Grip strength in trans people and its association with lean body mass and bone density”, European Society of Endocrinology, Juli 2019, [<https://ec.bioscientifica.com/view/journals/ec/8/7/EC-19-0196.xml>]

¹² Blair Hamilton; Andrew Brown; Stephanie Montagner-Moraes; Cristina Comeras-Chueca; Peter G Bush; Fergus M Guppy; Yannis P Pitsiladis, ”Strength, power and aerobic capacity of transgender athletes: a cross-sectional study”, British Journal of Sports Medicine 2024, 10/07/2024, [<https://bjsm.bmj.com/content/58/11/586>]

¹³ International Olympic Committee, ”IOC releases Framework on Fairness, Inclusion and Non-discrimination on the basis of gender identity and sex variations”, Olympics.com, 16/11/2021, [<https://olympics.com/ioc/news/ioc-releases-framework-on-fairness-inclusion-and-non-discrimination-on-the-basis-of-gender-identity-and-sex-variations>]

ansvarlige sportsorganisation, der har udarbejdet deltagelseskriterierne ud fra den aktuelle videnskab, og ført kontrol med, at disse er overholdt.

Hvorvidt man er enig med den daværende Ligestillingsministers holdning, er yderst irrelevant. Problemet ligger i, at hun vil gøre sig til dommer over hvem, der må deltage i sporten baseret på noget så usynligt som kromosomer. Når politikere får lov til dette, så ender vi i en situation ligesom i Ohio, USA, der i juni 2022 vedtog en lov, der ulovliggjorde transkvinders deltagelse i "high school" og "college" sport¹⁴. Lovforslaget blev støttet med argumenter som: "This bill ensures that every little girl who works hard to make it on a podium is not robbed of her chance by a biological male competing against her in a biological female sport."

For kontekst, så var der på daværende tidspunkt kun ÉN transkvinde, der dyrkede sport i "high school" og "college" og det var ikke engang på eliteplan. Hvad sker der så, hvis man mistænker nogen for at være transkønnet? Det har Ohio også en løsning på. Nemlig indre og ydre inspektion af kønsdelene, samt evaluering af kromosomsammensætningen på den "mistænkte". Det lyder fuldstændig absurd, men det er den realitet som ÉN transkvinde og tusindvis af ciskønnede kvinder står overfor. Alt sammen for at "beskytte" integriteten i kvindesporten.

Lige så absurd er det, når den internationale skak organisation, FIDE, offentliggør en beslutning, der bandlyser alle transkvinders deltagelse i samtlige kvinde events¹⁵. Ens fysik eller hormonniveau spiller ingen rolle i ens evne til at spille skak, så ikke engang de fysiske forskelle taler for sådan et forbud. Det eneste logiske argument der kan forklare FIDEs beslutning må således være en misogynistisk verdensopfattelse, der anser biologiske mænd for at være klogere end kvinder og dermed have en "uforholdsmæssig fordel".

At Danmarks daværende Ligestillingsminister anvender en lignende retorik som bliver brugt i de to eksempler, anser jeg som dybt kritisabelt, og som det komplet modsatte af ligestilling. Når kvinders rettigheder her bliver sat i bagsædet for at ekskludere den lille håndfuld transkvinder, så hører jeg ikke ligestilling, men derimod kvindeundertrykkelse. Når lovgivningen begrænser transkvinders adgang til de samme faciliteter som cis kvinder, så påvirker det mest af alt cis kvinder, hvis udseende ikke er i overensstemmelse med kønsstereotyper¹⁶.

Den retorik som Marie Bjerre bruger til at retfærdiggøre diskrimination mod transpersoner med det formål at fremme kvinders rettigheder, har vist sig gang på gang udelukkende at

¹⁴ Morgan Trau, "GOP passes bill aiming to root out 'suspected' transgender female athletes with genital inspection", Ohio Capital Journal, 03/06/2022, [<https://ohiocapitaljournal.com/2022/06/03/gop-passes-bill-aiming-to-root-out-suspected-transgender-female-athletes-with-genital-inspection/>]

¹⁵ BBC, "Transgender women banned from women's chess events", BBC.com, 17/08/2023, [<https://www.bbc.com/news/world-66538328>]

¹⁶ German Lopez, "Women are getting harassed in bathrooms because of anti-transgender hysteria", Vox, 19/05/2016, [<https://www.vox.com/2016/5/18/11690234/women-bathrooms-harassment>]

medføre diskrimination og chikane mod kvinder, der ikke passer ind i samfundets stereotyper for hvordan hvert køn skal se ud.

Sidst men ikke mindst vil jeg drage jeres opmærksomhed mod den daværende Ligestillingsministers udtalelse i sin kronik: "[...] de skal ikke have ret til kvindeomklædning, afsone i kvindefængsel eller stille op i elitesport for kvinder." Det første og sidste har jeg allerede uddybet og forklaret, og jeg vil nu sætte fokus på retten til at afsone i kvindefængsel. Til at retfærdiggøre fratagelsen af denne ret bruger hun Ibi-Pippi eksemplet. Et eksempel, som hun selv erkender i sin kronik, består af én person, der offentligt har udtalt sig, udelukkende at have foretages juridisk kønsskifte som en provokation. Da hun i Go' morgen Danmark bliver spurgt hvorvidt der er nogle konkrete danske eksempler, der bekræfter hendes pointe, så svarer hun: "Der er Ibi-Pippi-eksemplet, men heldigvis er der jo ikke andre danske eksempler.¹⁷"

Hun vil derfor fratage transpersoner deres rettigheder udelukkende på baggrund af én person, der udelukkende har foretaget juridisk kønsskifte som en provokation. Som argument for at tvinge transkvinder til at afsone med mænd bruger hun: "[...] for hvad så med de indsatte kvinders rettigheder til ikke at afsone med en mand?" Man kan så spørge sig selv, hvad så med de indsatte transpersoners rettigheder til ikke at blive placeret i ukomfortable og måske endda farlige omgivelser?

Det lyder måske lidt sat på spidsen, men når der i USA er rundt regnet 5.000 transkønnede indsatte, hvoraf kun 15 af disse er i et fængsel tilsvarende sin kønsidentitet, så ser vi problemerne ved at skære alle over én kam. På trods af at loven i USA siger at placeringen skal ske på en case-by-case basis, så viser empirisk data, at dette ikke er tilfældet. Konsekvenserne heraf er at transpersoner oplever chikane og seksuel mishandling i langt større grad end ciskønnede indsatte. Af de indsatte transpersoner har 35% af disse rapporteret en eller flere tilfælde af seksuelt misbrug, herunder voldtægt, indenfor en 12-måneders periode¹⁸. Til sammenligning så ligger det tal kun på 4% for ciskønnede indsatte. De 35% indeholder udelukkende de rapporterede tilfælde, hvoraf det estimeres at en del ikke rapporteres i frygt for gengæld. Jeg er udmærket klar over at danske fængsler ikke er ligesom amerikanske, men når de empiriske forskelle er så krystalklare, så vil det undre mig meget hvis et lignende mønster ikke også ville tegne sig herhjemme.

¹⁷ Isabella Leonara Bech; Benjamin Absalonsen; Yasemin Schilling Øzkir, "-Stop. Hertil og ikke længere, siger minister om kønsdebat", TV2, 15/08/2024, [<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2024-08-15-stop-hertil-og-ikke-laengere-siger-minister-om-koensdebat>]

¹⁸ Megan Robertson, "Improper Housing and Inadequate Medical Treatment for Transgender Prisoners", The Georgetown Journal of Gender and the Law, 2022, [<https://www.law.georgetown.edu/gender-journal/online/volume-xxiv-online/improper-housing-and-inadequate-medical-treatment-for-transgender-prisoners/>]

Derudover, så har The Trevor Project, en LGBTQ+ organisation, i et studie, publiceret d. 26. september 2024, undersøgt sammenhængen mellem anti-trans lovgivning i USA og selvmordsforsøg for unge transkønnede i alderen 13-24 år i perioden 2018-2022. Resultaterne er krystalklare. Lovgivning der diskriminerer transpersoners ret til at eksistere, har i USA medført op til 72% flere selvmordsforsøg hos transkønnede i aldersgruppen 13-24 år¹⁹. Denne stigning finder sted på trods af at studiet ikke inkluderer data fra 2023 og de første 9 måneder af 2024, hvor anti-trans lovgivning introduceret er på henholdsvis 604 og 658 lovforslag holdt op mod 2021 og 2022 hvor det blot var på henholdsvis 143 og 174²⁰. En introduktion af lignende lovgivning herhjemme som Marie Bjerre står indenfor vil alt andet lige få samme konsekvenser.

Når alt dette er sagt, så er min forhåbning, at den retorik som Danmarks tidligere Ligestillingsminister har forsøgt at sprede, ikke vinder fodfæste herhjemme. I så fald vil vi som land bevæge os væk fra lovgivning, der er baseret på fakta og videnskabelig evidens, og i stedet lovgive baseret på politikeres følelser om et emne, som det er tilfældet nogle steder i USA. Jeg håber at I på baggrund af de adskillige eksempler jeg har præsenteret, kan gennemskue problematikken ved det.

Derfor ønsker jeg også at stille Ligestillingsudvalget et spørgsmål. Hvad mener I om tidligere Ligestillingsminister, Marie Bjerres, udtalelse om, at der skal være grænser for hvilke rettigheder transpersoners skal have i dagens Danmark?

Med venlig hilsen

En bekymret medborger

¹⁹ Wilson Y. Lee, J. Nicholas Hobbs, Steven Hobaica, Jonah P. DeChants, Myeshia N. Price, Ronita Nath, "State-level anti transgender laws increase past-year suicide attempts among transgender and non-binary young people in the USA", Nature Human Behaviour, 26/09/2024, [https://www.nature.com/articles/s41562-024-01979-5.epdf?sharing_token=EbX7LsH7-AF5n99850vpnNRgN0jAjWel9jnR3ZoTv0PNveFIXHsicuqelg3jvg1Wcsju1CXHxspC9onbX6frEcU1-J5M25Ml5piLTNjBr959LGK7ejPr20VtTVSb18ArMUjNGGgZYyU9CJQoJuUjN01H4VVGludqO_epnWlg_A%3D]

²⁰ "2024 anti-trans bills tracker", translegislation.com, 2024, [<https://translegislation.com/>]